Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Legenda Aurea - Cod. Aug. perg. 256

Jacobus <de Voragine>

[S.l.], [14. Jahrh.]

De sancto Theodore

urn:nbn:de:bsz:31-66161

Visual Library

q(uo)d cu(m) quidam miles in lecto suo cu(m) uxore
sua eet et luna ualde lucens p(er) rimas
i(n)traret mirabat(ur) q(uare) ho(mo) rationalis
creatori suo n(on) pareret cu(m) eide(m) creat(ur)e
irrationales parerent. Et du(m) eunda(m)
militi defuncto q(ui) s(ibi) fuit familiaris
detraheret. subito ille q(ui) fuerat mortuus i(n)
thalamu(m) intrauit dixitq(ue) illi. Amice
noli male suspicari de aliq(uo) et co(n)dona
m(ihi) si q(ui)d i(n)ter peccaui. Cu(m)q(ue) de statu suo
interrogaret. dixit. uariis penis affligor
p(ro)pter q(uo)d tale cimiteriu(m) uiolaui et i(n)
q(ue)nda(m) uulneratu(m) cu(m) cappa sua expoli
aui. que m(ihi) supponitur i(m)mo mon
te magis me p(re)mit. Rogauitq(ue) ut
orat(ionem) p(ro) se fieri faceret. Cu(m) aut(em) ille s(ibi)
dicet an uellet q(uo)d a tali uel a tali
sacerdot(e) p(ro) ip(s)o orat(iones) faceret fieri. ille
ad h(oc) nich(il) respondens. caput more renuen
tis concussit. De(in)de q(ue)siuit si uellet
q(uo)d talis heremita p(ro) se oraret. Cui ille
utina(m) p(ro) me oraret. Quod cu(m) se factu
ru(m) p(ro)mitteret ille ait. Ego dico t(ibi) q(uod) ab
hac die usq(ue) ad duos annos eris me
cum. Sicq(ue) ille disparuit et miles
uita(m) sua(m) i(n) melius mutata i(n) d(omi)no obdor
miuit. Quod aut(em) dictu(m) est suffragia
facta p(er) malos p(ro) d(e)f(unc)tis n(on) posse i(n)telligen
du(m) est n(on) sunt op(er)a sacram(en)talia ut est
celebratio misse. q(uia) a malo minist(ro)
uiolari n(on) pot(est). uel n(isi) ip(s)e defunctus
uel aliq(ui)s eius amic(us) aliq(ui)b(us) et malis
aliq(ui)d dispensanda reliq(ui)sset. q(ui) cu(m) c(on)
tinuo dispensare deberet nec s(ed) negli
gat q(uo)d audiu(m) c(on)tigisse legit(ur). ¶ Cu(m) mi
les quidam ut ait turpinus i(n)
bello karoli magni cu(m) mauris
pugnaturus rogauit cognatu(m)
suu(m) ut si i(n) bello moreretur equu(m)
suu(m) uenderet et pauperib(us) p(re)ciu(m) da

ret. Quo mortuo cu(m) eq(uu)s sibi placeret
nimis eu(m) s(ibi) retinuit. Et post modicu(m)
t(em)p(or)is defunctus q(uas)i tanq(uam) sol fulgens
apparuit dicens. cognate b(ene) p(er) viii. dies
me fecisti pati penas in purgatorio
p(ro)p(ter) equu(m) cui(us) p(re)ciu(m) ut dixeram pauperib(us)
n(on) dedisti. s(ed) i(m)pune n(on) feres. hodie eni(m)
ferunt animam tua(m) in infernu(m) dyaboli et ego
purgat(us) uado i(n) regnu(m) dei. Et ecce subi
to i(n) aere auditus est clamor uelud leo
nu(m) ursor(um) et lupor(um) et ip(su)m de medio
abstulit.

Quatuor coronati fuer(unt). Seuer(us)
Seuerianus carpoforus et uic
torinus. Qui iubente dyocletiano
usq(ue) ad morte(m) ictib(us) plumbatar(um) cesi
s(unt). Statutu(m) fuit ut eor(um) memoria sub
no(m)i(n)ib(us) alior(um) q(ui)nq(ue) m(arty)ru(m). s(cilicet). Claudii.
Castorii. Symphoriani. Nicostrati
et Simplicii recoleret(ur). Qui post du
os annos a martyrio p(re)dictor(um) pas
si s(unt). Isti eni(m) m(a)g(ist)ri cu(m) om(n)e sculptu
re arte(m) haberent et dyocletiano ydo
lu(m) quoddam sculpere nollet. n(ec) sacrifi
care aliq(ua)te(nus) c(on)senti(re)nt. iussu ip(s)ius dy
ocletiani i(n) loculos plumbeos uiui
missi s(un)t et s(ic) i(n) mare precipitati circa
annos d(omi)ni. cc. lxxxvii. Sub no(m)i(n)ib(us) q(ui)
illor(um) v. statuit melchiades p(a)p(a) p(re)d(ic)tos
iiii(or) honorari et q(ua)tuor coronatos
uocari an(te)q(uam) eor(um) no(m)i(n)a reperirent(ur).
Et licet postmod(um) no(m)i(n)a reperta fuer(unt)
usus t(ame)n obtinuit ut q(ua)tuor coro
nati deinceps uocarent(ur).

Theodorus in urbe marmanor(um)
sub dyocletiano et maximiano
martirium passus est. Cu(m) ei p(re)ses di
ceret q(uod) sacrificaret et p(ri)stina(m) milicia(m)
eu(m) reciperet. Respondit theodor(us). Ego
milito deo meo et filio ei(us) ihu xp(ist)o.

Cui p̄ses. Ergo deus tuus filiū h̄t. Cui
theodorus. Etiā. Ad q̄ p̄ses. Possumus
eū cognoscere. Et theodorus. Eum unq̄
poteris cognoscere ꝛ ad eū accedere.
Datis igit̄ inducijs sc̄o theodoro ut
sacrificaret. templū matris deoꝝ nocte i̇
trauit ꝛ igne s̄b posito totū illud suc
cendit. Cui accusatus qui h̄ uidit actus
ē i carcerem ut ibi fame moreret̄ inclus
ē. Cui dñs apparuit dicens. Confide serue
meus theodore q̄ ego tecū sū. Tunc
turba uiroꝝ dealbatoꝝ ianuis clau
sis hostijs ad eū ingressa ē ꝛ psallere ce
pit. Et uidentes custodes territi fugierūt.
Cū aūt iterū adductus fuisset ꝛ ad sac
rificandū inuitaret̄ ait. Si carnes meas
igne cremaueris ꝛ uarijs tormētis supp
licijs dederis donec fuerit sp̄c in naribꝫ meis n̄
denegabo deū meū. Tūc ad p̄ceptū
p̄sidis i ligno suspensus ꝛ unguibꝫ fer
reis tā crudelit̄ laniatꝰ ē ut etiā
eius coste nudarentur. Ad q̄ p̄ses. Vis
theodore ut cū eis sis an cū x̄o tuo. Cui
ille. Cū x̄o meo fui ꝛ sū ꝛ ero. Tūc iussus
ē igne cremari. In quo cū igne sp̄m e
misisset, corpus eius ab igne illesū
p̄mansit. Odore uero suauissimo
oēs repleti s̄t ꝛ audita ē uox dicēs
Veni dilecte mi intra in gaudiū dñi tui.
Celū quoq̄ apertū multi uiderūt. De nōie

Martinus quasi martē tenens .i. bellū
cōtra uicia ꝛ peccata. Vel martinus
quasi martirū unus. Fuit enī martir saltē
uoluntate ꝛ carnis mortificatione.
Vel martinus i̇ter̄p̄tat̄ irritans uel p̄uo
cans uel dñans. P̄ meritū enī p̄ sc̄i
tatis irritauit dyabolū ad inuidiā.
p̄uocauit deū ad mīam. Dñat' ē car
ni sue p̄ cōtinuā eius maceratoēm.
Cui s. cū tactu sui aīmi dñari de

ut dicit Ysydorus templa ad demones. Sic dūa
t dñs seruo aut pater filio aut senior iu
ueni iuuenculo. Eius uitā seuerus cog
nomento sulpicius discipꝰ sc̄i martini q̄
congregandus inter illustres uiros quā
mat. scripsit. De martino sanctissimo.

Martinus sabarie pannonioꝝ oppido
oriundus. Sed in ytalia papie ali
tꝰ cū p̄re suo tribuno militū sub cōstātino
cesare militauit. Ipse tamē spōte q̄
ab infancia diuinitꝰ inspiratꝰ cū eēt
annoꝝ .xij. inuitis parentibꝫ ad ecc̄iam
cōfugit ꝛ cathecuminū se fieri postu
lauit. Et tūc heremū intrasset nisi eius in
firmitas obstitisset. Sꝫ cū cesares de
creuissent ut ueteranoꝝ filij p̄ patribꝫ mi
litarent. Martinū cū eēt annoꝝ .x
v. ad militandū urget̄ uno tm̄ s̄
uo cōtentꝰ. Cui tamē martinꝰ sepiꝰ
calceos detrahebat atq̄ tergebat.
Quodā hyemali tp̄e p̄ portā am
bianensiū transiēs pauperē quēdā nudū
habuit obuiū. Qui cū a nullo elemosinā ac
cepisset martinꝰ hūc sibi s̄uatū intelli
gens arrepto ense clamidē q̄ sibi su
p̄erat diuidit ꝛ paup̄i partē tri
buens reliquā rursus induit. Sequēti i
g̊ nocte x̄pm clamidis sue qua
paup̄ē texerat parte uestitū uidit
ipsumq̄ ad circūstātes anglos sic loq̄
tē audiuit. Martinus adhuc
cathecuminꝰ hac me ueste cōtexit.
Vñ uir sc̄s nō in gloriā p̄ rūpens sꝫ
dei bonitatē cognoscēs, cū eēt annoꝝ
xviij. baptizari se fecit ꝛ adhuc
ad instantiā tribuni sui q̄ tp̄e
sui tribunatus expleto se s̄clo
abrenunciaturū p̄mittebat p̄
biennū militauit. Interea ir
ruentibꝫ intra gallias barbaris